

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΖΩΗ ΤΗΣ

ΙΚΑΡΙΑΣ

Το αντικείμενο της δικής μου εισήγησης θα είναι σχετικό με αυτό που ρωτούν όλοι μετά από κάθε πανηγύρι. «πώς πήγε το πανηγύρι;» ‘είχε κόσμο;», ‘τελείωσαν τα φαγητά;’ «τι εισπράξεις είχαν;» «δηλ, είχε οικονομική επιτυχία; »

Σα θεσμός τα πανηγύρια μας ολοένα και περισσότερο τείνουν να αγνοήσουν την κοινωνική τους πλευρά και περισσότερο αποβλέπουν στην επίτευξη οικονομικού κέρδους.

Παλαιότερα για την εκτέλεση διαφόρων κοινωφελών έργων οι κάτοικοι των χωριών κάθε χρόνο προσέφεραν την προσωπική τους εργασία για δύο ή και περισσότερες ημέρες το χρόνο.

Σήμερα οι εξωραϊστικοί και άλλοι σύλλογοι περιμένουν από τα πανηγύρια προκειμένου να αποκτήσουν τα οικονομικά μέσα για την εκτέλεση έργων ή για τη χρηματοδότηση διαφόρων πνευματικών, αθλητικών και άλλων εκδηλώσεων.

Τα πανηγύρια περιμένουν και οι διάφοροι παραγωγοί, κτηνοτρόφοι, αμπελουργοί και άλλοι άνθρωποι του μόχθου προκειμένου να διαθέσουν ένα μεγάλο μέρος της παραγωγής τους.

Κάθε χρόνο γίνονται πάνω από 85 ίσως πλησιάζουν και τα 100 περίπου πανηγύρια κυρίως κατά τους καλοκαιρινούς μήνες για να εκμεταλλευτούν την παρουσία των παραθεριστών στο νησί. Μερικά χωριά που έχουν πιάσει το νόημα διοργανώνουν δύο ή και τρία πανηγύρια κάθε χρόνο.

Ας δούμε τώρα σε γενικές γραμμές ποια είναι η ποσότητα των ντόπιων προϊόντων που καταναλώνεται στα πανηγύρια.

Η εξαγωγή ακριβών στοιχείων τόσο για την κατανάλωση όσο και για το οικονομικό κέρδος των παραγωγών και των πανηγυριών είναι

δύσκολη διότι αφ' ενός μεν οι παραγωγοί δεν υποχρεούνται να δηλώσουν τα κέρδη τους, αφετέρου δε οι διοργανωτές των πανηγυριών, σχεδόν στο μεγαλύτερο μέρος, δεν δίνουν αξιόπιστους απολογισμούς.

Σε κάθε περίπτωση οι υπολογισμοί που προκύπτουν βάσει προσωπικών στοιχείων είναι οι εξής επί ετησίας βάσης:

- Κατανάλωση κυρίως κατσικίσιου κρέατος περίπου 40 τόνοι
- Κατανάλωση κρασιού κυρίως κόκκινου περίπου 30 τόνοι
- Κατανάλωση κηπευτικών προϊόντων (πατάτες, κρεμμύδια, πιπεριές, ντομάτες κλπ) περίπου 45 τόνοι
- Κατανάλωση λαδιού και τυριού περίπου 3 τόνοι

Βλέπουμε, δηλ, ότι ένα μεγάλο μέρος της ντόπιας ζωικής αλλά και της φυτικής παραγωγής καταναλώνεται στα πανηγύρια.

II.

Στην συνέχεια θα προσπαθήσω να αποτυπώσω σαν τάξη μεγέθους τα οικονομικά οφέλη που προσφέρουν τα πανηγύρια μας στο νησί.

Θα τα χωρίσω σε δύο κατηγορίες:

1. Στα άμεσα οικονομικά οφέλη, δηλ, τα κέρδη που προκύπτουν αποκλειστικά από την τέλεση των πανηγυριών. Αυτά είναι τα κέρδη τόσο των προμηθευτών όσο και των διοργανωτών των πανηγυριών αλλά και των μουσικών.

2. Στα έμμεσα οικονομικά οφέλη θα κατατάξω τα κέρδη που προκύπτουν από την κυκλοφορία του πανηγυριώτικου χρήματος, αλλά και από την κίνηση που παρουσιάζεται από την έλευση στο νησί επ' ευκαιρία των πανηγυριών ντόπιων ή ξένων παραθεριστών.

1) Για τα άμεσα οικονομικά οφέλη σημειώνονται τα εξής:

- Η αξία των ντόπιων προϊόντων σε τιμές πώλησης είναι της τάξεως των 400.000 Ευρώ και λαμβάνοντας υπόψη ότι η προστιθέμενη αξία στην πρωτογενή παραγωγή υπερβαίνει το 80% αντιλαμβανόμαστε ότι τα χρήματα που καταλήγουν στους παραγωγούς-κτηνοτρόφους είναι πάνω από 320.000 Ευρώ.
- Η αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων σε τιμές πώλησης υπολογίζεται σε 200.000 Ευρώ οπότε με ένα συντηρητικό ποσοστό 20% τα μικτά τους κέρδη υπολογίζονται περίπου σε 40.000 Ευρώ.
- Οι αμοιβές των μουσικών που συμμετέχουν στις ορχήστρες οι οποίοι κατά βάση είναι ντόπιοι μουσικοί πλησιάζουν τα 90.000 Ευρώ.
- Το κόστος των παρεχομένων υπηρεσιών για την τέλεση των πανηγυριών (πχ. ψηστικά φούρνων, αμοιβές για τη διευθέτηση χώρων κλπ) υπολογίζονται σε 30.000 Ευρώ.
- Το συνολικό κόστος των πανηγυριών αθροίζοντας τα παραπάνω ποσά (400.000+200.000+90.000+30.000) ανέρχεται σε 720.000 Ευρώ περίπου το χρόνο και δεδομένου ότι τα κέρδος σε κάθε πανηγύρι υπερβαίνει το κόστος τότε καταλήγουμε σε ένα συνολικό καθαρό κέρδος της τάξεως των 750.000 Ευρώ.
- Αν τώρα αθροισθούν τα συνολικά κέρδη που αναφέρονται παραπάνω δηλ, του κέρδους των κτηνοτρόφων-παραγωγών και του κέρδους των πανηγυριών (320.000 +40.000 +90.000 +30.000 +750.000) **προκύπτουν άμεσα οικονομικά οφέλη της τάξεως των 1.230.000 έως 1.250.000 Ευρώ σε ετήσια βάση.**

2.Για τα έμμεσα οικονομικά οφέλη σημειώνουμε ότι είναι πολύ δύσκολος ο προσδιορισμός τους αφού χρειάζονται εκτεταμένες σχετικές μελέτες μπορούμε όμως να αναφέρουμε τα εξής;

- Με βάση διεθνείς οικονομικούς δείκτες το χρήμα πραγματοποιεί τουλάχιστον τέσσερις κύκλους. Εμείς αβίαστα μπορούμε να ισχυριστούμε ότι τα κέρδη των 1.230.000 Ευρώ γυρίζουν 3 φορές και δημιουργούν μια οικονομική ρευστότητα της τάξεως των 3,5 εκατομμυρίων Ευρώ η οποία όπως αντιλαμβάνεστε βοηθάει πολύ στη δημιουργία ή στην διατήρηση σημαντικού αριθμού θέσεων εργασίας.
- Να τονίσουμε επίσης, ότι τα πανηγύρια αποτελούν σημείο αναφοράς για τους Ικαριώτες της διασποράς οι οποίοι κατά μεγάλο ποσοστό συνδυάζουν την έλευσή τους στο νησί με την παρουσία τους στο πανηγύρι του χωριού τους.

Παράλληλα τα πανηγύρια μας έχουν κεντρίσει το ενδιαφέρον πολλών ξένων τουριστών οι οποίοι έχουν κάποια συγγενική ή φιλική σχέση με ντόπιους κατοίκους ή που είναι άσχετοι με το νησί. Η παρουσία τους δημιουργεί μια πρόσθετη τουριστική κίνηση η οποία συντελεί στην αύξηση των εσόδων των ντόπιων κατοίκων.

III.

Ανακεφαλαιώνοντας τα παραπάνω διαπιστώνουμε ότι ο θεσμός των πανηγυριών αποτελεί ένα σημαντικό μοχλό ανάπτυξης της τοπικής, οικονομικής ζωής και γι' αυτό θα πρέπει να δοθεί η δέουσα προσοχή στη διαχείρισή τους.

Οι διοργανωτές οφείλουν να εξασφαλίζουν συνθήκες καλής διασκέδασης στους μετέχοντες, δηλ, καλό φαγητό, καλή μουσική, προσιτές τιμές και ωραίο περιβάλλον.

Κυρίως, όμως, οι θεσμικοί παράγοντες και ιδιαίτερα η δημοτική αρχή οφείλει να επιδείξει περισσότερη προσοχή και φροντίδα για την επίλυση των βασικών προβλημάτων που τελευταία εμφανίζονται με

περισσότερη ένταση. Ένα από τα βασικά προβλήματα που δυναμιτίζουν την ομαλή διεξαγωγή των πανηγυριών είναι η παρουσία σε αυτά ανθρώπων ξένων προς τα δικά μας ήθη και έθιμα. Αναφερόμαστε στους περίφημους «γκρούβαλους» όπως αποκαλούνται από τους ντόπιους, που στήνουν τις σκηνές και τους υπνόσακους ανεξέλεγκτα και οι οποίοι δημιουργούν προβλήματα όχι μόνο στα πανηγύρια αλλά γενικότερα δηλητηριάζουν τον ντόπιο πληθυσμό μπολιάζοντας βασικά τη νεολαία με τις κακές συνήθειες της λούμπεν κοινωνίας.

Γνωρίζουμε χωριά στα βορειοδυτικά κυρίως του νησιού που προβληματίζονται αν θα κάνουν πανηγύρια ή και ακόμη τα ματαιώνουν φοβούμενοι τη δημιουργία επεισοδίων και ανεξέλεγκτων καταστάσεων από τους ανθρώπους αυτούς. Θα πρέπει συνεπώς, να ληφθεί μέριμνα ώστε να μειωθεί η παρουσία τους πριν να είναι πολύ αργά, ίσως η δημιουργία κάποιου οργανωμένου κάμπινγκ να βοηθούσε σε αυτό.

IV.

Στο σημείο αυτό για λόγους αντικειμενικότητας θα πρέπει να αναφερθούμε συνοπτικά και στα προβλήματα που δημιουργούνται από τα πανηγύρια σε κάποιους επαγγελματίες όπως στους εστιατορες οι οποίοι βλέπουν τα έσοδά τους να μειώνονται τις μέρες των πανηγυριών. Δεδομένου όμως ότι οι Ικαριώτες δεν επισκέπτονται συχνά τα εστιατόρια ιδίως κατά τους καλοκαιρινούς μήνες αλλά και επειδή στα περισσότερα χωριά δεν υπάρχουν καν εστιατόρια θεωρούμε ότι οι αρνητικές επιπτώσεις των πανηγυριών συγκριτικά με τα οικονομικά οφέλη είναι μικρές.

Επίσης, ένα σημαντικό πρόβλημα που σχετίζεται έμμεσα με τα πανηγύρια είναι αυτό της υπερβόσκησης της Ικαριακής γης η οποία σε ορισμένες περιοχές έχει φτάσει το στάδιο της ερημοποίησης λόγω της μη ποιμενόμενης κτηνοτροφίας. Η κατάσταση αυτή είναι γνωστή σε όλους αλλά τουλάχιστον μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει κάποια προσπάθεια για τη βελτίωση αυτής. Ας ελπίσουμε ότι η νέα δημοτική αρχή θα δει το πρόβλημα σοβαρά γιατί έχουμε φτάσει στο απροχώρητο.

Κλείνοντας θα ήθελα να συγχαρώ το σύλλογο «Ιωάννης Μελάς» για την οργάνωση αυτής της εκδήλωσης και εύχομαι η πρωτοβουλία αυτή να βρει μιμητές και από άλλους φορείς της τοπικής μας κοινωνίας.

Ευχαριστώ για την πρόσκληση και την υπομονή που μου δείξατε.